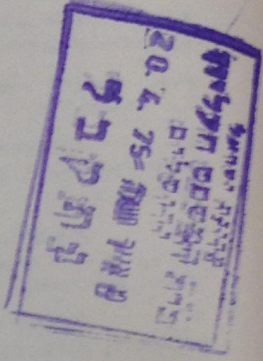

בג"צ 152/75

ההגנה

- העותרים : 1) עיסאם פס אדין, אחותו של לביב פסר אדין
2) בודיה עבד אלוטק, אשתו של ח'לדון עבד אלוטק
3) בדיה עבד אלוטק, אמו של עבאס עבד אלוטק
4) סוקאס פיהין, אשתו של ג'מאל פיהין
5) סדיקה בגדאדי, אשתו של מוחמד בגדאדי
6) שריפה באנס, אשתו של ראג'ה באנס
7) רוקיה דודול, אשתו של אחמד דודול
8) עבד אלקיים אלוטק, אחיו של עבד אלוטק
9) די'י סמירה אבו ליל, אשתו של די'י פהאן אבו ליל
(כל בני משפחותיהם של עותרים אלה הנם עצורים בכלא שכם)
10) חמידה פראח, אמו של יעקוב פראח
11) בהיה אבו ג'ריה, אשתו של מוחמד אבו ג'ריה
12) אולגה תומא, אמו של ח'ליל תומא
13) טאישא סלפיה, אמו של פארוק סלפיה
(כל בני משפחותיהם של עותרים אלה עצורים בכלא כפר-ירונה)
14) מתפוזת רשמאוי, אשתו של עטאללה רשמאוי
15) וירליס רשמאוי, אשתו של ח'ליל רשמאוי
16) ודיעה מד, אמו של דאוד מסר
17) ודחה סעדה, אשתו של מוחמד סעדה
18) ח'דיג'ה עבאד, אשתו של אברהים עבאד
19) עטאף עבד אלמג'יד חמדאן, אשתו של עבד אלמג'יד חמדאן.
(כל בני משפחותיהם של עותרים אלה עצורים בכלא חבורון)
20) פהימה אל'שרי, אחותו של הייסיר אל'שרי
21) יעקוב ח'רב, תותנו של בסאן ח'רב
22) גרפוז בעיראח, אשתו של עבדאללה בעיראח
23) עבאס מחמד אלעאלם, אחיו של ח'דור אלעאלם
24) סאסמה עיסא דאג', אמו של ערנאן דאג'
25) מוחמד אלטאווייל, אביו של חוסין אלטאווייל
26) תאמרה בג'והי, אמו של ראוב חמדאן בג'והי
27) אמין עלי זוראן, אחיו של סלח עלי זוראן
(כל בני משפחותיהם של עותרים אלה עצורים בכלא רמאללה)

אחיו של עאבד בראכי - באוסמין ח'י ע'א'פ פ.י.נ.כ. מ'ח' כורס 14 יושלם, ויא ו.י.א.פ.ק. א'א ח.י.נ.ק.א.ר.כ. ואו א'ח'פ'יז כ'אוס'פ, ויא א.י.ח'מ'פ, ויא ח.י.מ.ז.א.כ'י ע'ו"פ.

- המשיבים : 1) שר הבטחון
2) שר המשטרה

ה ע ת י ר ה

ביה"מ הנכבד מתבקש להוציא צווי על הנאי המכוון אל המשיבים והדורש מהם לכבד וליחן טעם מדוע לא ימנעו מלגרש את בני משפחות העותרים העצורים בבתי הכלא כמפורט לעיל לפי צווי מעצד סנהליים, אל המוץ לגבולות השטח המוחזק בידי מדינת ישראל.

2/...

אורי גל
20/4/75

האלה נימוקי העתירה :

1. בני משפחותיהם של העותרים מ-א עד 9 כולל הנם עצורים בכלא שכם לפי צווי מעצר מנהליים החל מחודש אפריל 1974.
2. בני משפחות העותרים מ-10 עד 13 כולל הנם עצורים לפי צווי מעצר מנהליים החל מחודש אפריל 1974 או בסמוך לכך והנם עצורים בכלא כפר-יונה.
3. בני משפחות העותרים מה-14 עד 19 כולל הנם עצורים לפי צווי מעצר מנהליים מחודשים מרץ-אפריל 1974 או בסמוך לכך והם עצורים בכלא חברון.
4. בני משפחות העותרים מ-20 עד 28 כולל הנם עצורים לפי צווי מעצר מנהליים החל מחודש אפריל 1974 או בסמוך לכך והם עצורים בכלא רמאללה.
5. העותרים טוענים, כי בתקופות שונות וגם לאחרונה איימו, איימו אנשים הבאים מטעמו של המשיב מס' 1 על בני משפחות העצורים וגרשו אותם מתחום השטח הפוזחק ע"י מדינת ישראל.
6. העותרים יודעים, כי בני משפחותיהם כולל הנם בעלי השקפות קומוניסטיות מזה שנים, ידועים בתור שכאלה, ומשוכנעים, ואצבני משפחותיהם, כי מעצם המנהלי הוטל עליהם בשל הסיבה הנ"ל.
7. בתאריך 28.2.75 גורשו ללבנון 3 חברים וידידים של העותרים והם עבדאללה סיריאני, שהיה עצור בכלא שכם לפי צו מעצר מנהלי, מחמוד שקיראת, שהיה אף הוא עצור בכלא כפר יונה לפי פקודת מעצר מנהלי וכן סולימאן אל-נג'אב עצור מנהלי, שאף הוא היה עצור בכלא רמאללה, ובאשר לאחרון הגיש החתום מטה עתירה לבית-משפט נכבד זה, עתירה כדי לנוע את גירושו. צו הביניים בעתירה הזו (המזורף לזה והמחווה חלק בלתי נפרד מעתירה זו וסימנו נוספת 1) ניתן ע"י כבוד השופט קיסטאן בצהרי יום ה-28.2.75, אך אחר את מועדו, כי לאחר מכן נודע, כי סולימאן אל-נג'אב גורש ללבנון בוקרו של אותו יום, ולאחר מכן נודע, כי הגירוש דרך גדר הבטחון בגבול לבנון, כמעט עלה לו בחייו.
8. ב-17.4.75 התקיימה בכלא חברון הועדה לערעורים על המעצרים המנהליים, שלפניה הופיע חוסני תדאד המיוצג על ידי הח"מ, ושהוא חברם של העותרים מ-14 עד 19 היה עצור איתם באותו בית-כלא והוא הנו חברם לדעה של כל בני משפחות העותרים.
9. לחוסני תדאד זה ולחתום מטה לא נאמר דבר, שעומדים לגרוש, אך למחרת היום ב-18.4.75 הוא גורש וחד עמו שני עצורים מנהליים אחרים, חליל תג'אזי משכם (שהיה עצור בכלא שכם) ושהנו חברם של העותרים מ-א עד 9 וחברם לדעה של כל בני משפחות העותרים, וחוסין אבו גרביה (שהיה עצור בכלא כפר יונה) מירושלים וחברם של בני העותרים מ-10 עד 13 וחברם לדעה של יתר בני משפחות העותרים.
10. גירושם של הנ"ל, כמחואר בסע' 9, נעשה ללא מתן להם כל אפשרות לפנות לערכאה כלשהי שיפוטית ומעין שיפוטית, כדי שתבחן את צור הגירוש, ובמקרהו של חוסני תדאד בולט הזילזול בו, שהוא ממש לעג לרש, כשגירושו נעשה לאחר הופעתו בפני הועדה לערעורים עם הח"מ, מבלי אפילו לרמוז על הסכנה הנשקפת לו.
11. כל האמור לעיל בנוגע לסולימאן אל-נג'אב, כאמור בסע' 7, ולמגורשים הנוספים מאותו יום כמפורט בסע' 10, מצביע על כך, כי המשיבים ובמיוחד המשיב מס' 1 מתכוון להטיל את בעיית המעצרים המנהליים באורח הדרגתי אך בטוח על ידי גירושם של העצורים המנהליים ממולדתם, במועד שהוא בוחר לעצמו, ושיכול להוול בכל רגע.
12. העותרים חוששים, כי המשיבים מתכוונים, וזאת לאור איומיהם הקודמים והאחרונים ולאור מעשיהם כמפורט לעיל, לגרוש את בני משפחותיהם ממולדתם, דבר, שיהיה בו, כדי לפצוע פגיעה בל תחוקן בעותרים ובבני משפחותיהם, וכי הדבר ייעשה בצורה ואופן, כפי שנעשה עם המגורשים האחרים ושלא תנתן להם האפשרות לפנות לאיש, שיושיע אותם.
13. העותרים הרדים לשלומם של בני משפחותיהם, אשר הגירוש עלול לפצוע בחייהם, וזאת בעת הגירוש או במקום שאליו יגורשו, מפאת השקפותיהם וכן צורת הגירוש, כפי שנמסר עליה מפי המגורשים, כמפורט בסעיפים 7 ו-10 לנימוקי העתירה.
14. בני משפחות העותרים וכן העותרים דוגלים בשלוש צודק באיזורינו, בהתחשב בתובנותיהם החוקיות של כל עמי האיזור וכל פגיעה נוספת בעותרים ובני משפחותיהם, ונוסף למעצרים במשך שנה ללא אשמה ומשפט רק תגביר אצלם את תחושת הדיכוי והיאוש מקודרה איתם, דבר, שהוא לרועץ לאינטרס התינוני של עם ישראל.

- 15. אין למשיבים כל זכות הוקית או מוסרית לגרש את בני משפחות העותרים ממולדתם, לעקור אותם מתיק משפחותיהם בכוח הזרוע, דבר, שהינו פגיעה קשה בזכויות האדם הבסיסיות, והמהווה הפרה חמורה של אמנת ג'ניבה הרביעית, האומרת הכלית איסור בירוש אזרחים מהשטחים הכבושים, תהיה הסיבה לכך אשר תהיה, כלשון האמנה.
- 16. העותרים מבקשים מביית-המשפט הנכבד להוציא צוו ביניים האוסר על המשיבים לגרש את בני משפחות העותרים אל מחוץ לשטח המותקן בידי מדינת ישראל עד למתן החלטה אחרת בעתירה זו, כי ישנו חשש חמור ומבוסס על העבר, כי המשיבים עלולעם לגרש את בני משפחות העותרים בכל רגע ובכך לסכל את מטרת העתירה.

איל לכך מתבקש כב' בית-המשפט להוציא את הצוו על הנאי המבוקש נגד המשיבים לעשותו לאחר מכן להחלטי ולהייב את המשיבים בהוצאות משפט ושכ"ט עורכי-דין.

ב"כ העותרים

ובני משפחותיהם

פ. לנגר, עו"ד

פ. לנגר

[Faint, illegible text on the right page, likely bleed-through from the reverse side.]

[Marginal notes on the left side of the page, including the number 15 and other illegible markings.]

4 מאי

בבית המשפט העליון בטבריה

דבר דואר שפרטיו רשומים להלן נתחבול למשלוח כדואר רשום
 רצוין במספר
 שם הנמען
 מענו
 חתימת הפקיד המקבל

משרד התקשורת
 תל אביב
 3-3112/4 512 ד.ט.
 ירושלים
 13-5 78
 48
 חתמת בית הדואר

ה ק ר י ה
 ח ל א ב י ב

בנדון: בג"צ 152/75
 העותרים מ-20 - 1 רבני משפחותיהם
 העצורים הפופיעים בגדר העתירה

במאריך 20/4/75 הגשתי עתירה לבטל את תנאי בחיב הג"ל בשם של העותרים וכן השופט חיים כחן הוציא צו ביניים בגד כבודכם, עד אשר יהא ספק בידי בית המשפט לדון בעתירה למחן צו על תנאי " .

בעקבות הדיון למחן הצו האמור ב-12/5/75 בפני השופטים ממלא מקום קצ"א כב' השופט זוטמן וכב' השופטים ויתקין ועצובני הוארך תוקפו של צו הביניים ל-15 יום נוספים.

אי לכך הבני לפנות אל כבודכם וזאת ברוב הנאמר על ידי בית המשפט בעל הדיון בעתירה בנדון, כשהבני מרובחית על ידי הדברים מפי כב' השופטים כולקמן.

1. הבני להפנות את כבודכם לפסיפי העתירה הדנים באינטיה בגד בני משפחות העותרים (להלן "העצורים") שחם יבדרסו אל מחוז לשטח המחוזק בידי מדינת ישראל כחבריהם העצורים המינתליים האחרים.
2. הבני מבקשת לדעת מפי כבודכם האם בכוננתו לגרש את העצורים כאמור בסעיף 4 למכתבי זה, בזמן קרוב או לחוק דהיינו בכל מועד שהו, כפי שהופטים העותרים והעצורים, כאמור, וזאת בעקבות האינטיה, כאמור לעיל.
3. את תשובת כבודכם עלי לקבל לא יאוחר מה-15 יום מהיום וזאת לקראת הדיון בהוצאת הצו על תנאי, כמעל התשובת להתייחס לכל העצורים אשר מנותיהם פורטו בעתירה כפי שבספרה לכבודכם.

פליציה לנגר, עו"ד
 ב"כ העותרים

א/ת.

בג"צ 152/75

מפקדת אוור יהודה והשומרון
לשכת היועץ המשפטי

בג"צ 152/75 - 840

תאריך סיון תשל"ה
מאי 75 28

לכבוד
עו"ד פליציה לבגר
רחוב כורש 14,
ירושלים

ג.נ.ג.

הנדון: - בג"צ 152/75 -
פבייתך בענין אפשרות הוצאת צווי גירוש
בגד העצירים המפורטים בעתירה

1. כל העצירים הנזכרים בעתירה שבנדון בעצרו ומוחזקים במעצר משרם שהרשויות המוסמכות מצאו כי בהיותם חפשיים עלולים הם לפגוע בנטחון.
2. לאחר שבחנו את שאלתך בענין גרושם של העצירים הנ"ל הריני להודיעך כי בשלב זה אין כוונה לגרש מי מהם אל מחוץ לגבולות האזור. עם זאת, ברצוני לציין כי כל פעולה שבנקטה ושתבקט על ידי הרשויות המוסמכות בעתיד בענין עצירים אלה בעשתה ותעשה מכח החוק ועל פיו.

בכבוד רב,

~~אלכס רמחן~~ רס"ן
המשפטי הירועץ

אר/מת.

הנהגותיו למטרתו של המלך חוסיין; גירוש זה
מאזרחו, וכל מגיעה נוספה בו בנוסף לעצם מעצרו ללא-אשמה ומשפט, הינה
מעשה הנוגד את האינטרס החיוני של העם בישראל.
(9) אין למשיבים כל זכות חוקית ומוסרית לגרש את העותר ממולדתו,
כאמור, דבר המהווה מגיעה חמורה בזכויות האדם הכסיסיות וכן הינו מנוגד
הכלית ניגוד לאמנת-ז'נבה.

כבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לבחור לצדק

בג"צ 152/75

כבוד מ"מ הנשיא י" דוסמן
כבוד השופט א" ויחקון
כבוד השופט מ' עציוני

בשפ"ב

הערות:

1. עיטאס פבר אדין
2. בדריה ענד אלחק
3. בדריה ענד אלחאק
4. סיחאס פריתיך
5. סדיקה בגדאדי
6. שריפה גאנס
7. רוקיה דהדול
8. ענד אלקרים אלחיאס
9. ד"ר סמירה אבו ליל
10. חמידה פראח
11. כהיה אבו גרביה
12. אולגה תומא
13. עאישה סלפית
14. מחפוז רשמאוי
15. ויוליס רשמאוי
16. וריעה סטר
17. ורחח סעדה
18. ח"דיג"ה ענד
19. עסאף ענד אלמג'יד חמדאן
20. פהימה אלערווי
21. יעקוב חרב
22. נוסוז בעיראח
23. עבאס מחמוד אלעאלם
24. פאסמה עיסא דאבר
25. מוחמד אלסאויל
26. האסלה ברבותי
27. אסין עלי זהראן
28. מאגיד ברבוסי

בגד

המשיבים:

1. שר הבטחון
2. שר המשטרה

בקשה למחן צו-על-תנאי

האריך הישיבה:

י"ט בסיון תשל"ה (29.5.75)

בשם העותרים:

עו"ד מליציה לנגר

1

בהחלטנו מיום 12 במאי 1975 קבענו שהעותרים אינם יכולים לצפות להחזרתו של בית משפט זה כל עוד לא פנו אל הרשות הנוגעת בדבר, והביאו את דברם בפניה. סיד עם הגשת העתירה אל בית משפט זה ניתן צו המונע

את גירושם של קרובי העותרים מן הארץ, ולא היתה איפוא כל מניעה ואף לא כל מכנה בפניה כזו, שבאמצעותה יכלו העותרים לברר אם אמנם מתכוונים המשיבים לגרש את קרוביהם מן השטח המוחזק כמו שהם חוששים.

בזמנו ניסתה פרקליטת העותרים לתרץ את מחדלה לפנות אל המשיבים בתרופים מהרובים שונים, וביניהם שאינה יודעת אל מי לפנות, אולם לבסוף, משהודענו את החלטתנו האמורה, היא פנתה אל שר הבטחון וזכתה לחשובתו של היועץ המשפטי של יהודה ושומרון מ-28.5.75.

מתשובה זו מתברר, שהאנשים להם נוגעת העתירה מוחזקים במעצר, הואיל והאזרחים לענייני בטחון שוכנעו כי בהיותם חופשיים הם עלולים לפגוע בבטחון המדינה. ועוד מודיע היועץ המשפטי לפרקליטת העותרים במכתבו הנ"ל כי ענין גירושם של האנשים הנ"ל נבחן ובשלב זה אין כוונה לגרש מי מהם מנבולות האזור. מכאן יוצא, שהחשש לגירוש של קרוביהם, שהניע את העותרים לבוא לבית משפט זה, היה מלכתחילה איננו מבוסס כל צרכו. אף על פי כן אין באה-כוח העותרים מרפה מהענין; היא נאחזת במילים "בשטח זה" כיסוד לשנתה, שמן הראוי לתת לה צו על תנאי. טענה זו אין בידינו לקבלה. אין לדרוש מהמשיבים, למעשה גם לא מכל רשות מנהל אחרת, שתכבול את ידיה לעולם ועד, אלא חזקה עליהם שינהגו על פי חוכן מכתבם הנ"ל. בודאי לא מן הנמנע שעקב שינוי הנסיבות בעתיד או גילוי נסיבות אחרות שלא נודעו עד כה יגיעו המשיבים למסקנה שמן הצורך לגרש. אולם לענין זה מוסיף היועץ המשפטי למפקדת האזור במכתבו הנ"ל ואומר כי כל פעולה שתנקט על ידי הרשויות המוסמכות בעתיד תעשה "מכח החוק ועל פיו".

החוק על פיו נוהגת הרשות בענין דנא הוא - כך הוסבר לנו על ידי פרקליטת העותרים - בחוק המנדטורי אשר נשאר בתקפו בממלכת ירדן ומוסיף איפוא לחול בשטחים, לאמור, תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945. על פי תקנה 112 לתקנות הנ"ל הוסמן הנציב העליון להורות על גירושו של אדם מן הארץ, וסמכות זו הועברה לשר הבטחון. תקנה 112(8) מורה, כי מי שניהן נגדו צו גירוש רשאי לפנות אל הועדה המייעצת שהוקמה מכוח תקנה

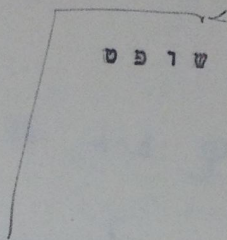
Handwritten notes at the bottom of the page, including the name "מ. גולד" and other illegible scribbles.

111(4) לתקנות הנ"ל. ועדה זו, לאחר ^לזתעייין בהשגתו, מגישה את המלצותיה לממשלה. עינינו הרואות, אפילו ייעשה צו גירוש בעתיד, בידי הנוגע בדבר זכות ערר לוועדה וחזקה על מי שאחראי לכך, שההליך יתנהל כחוק.

העתירה נדחית.

ניחן היום, 29.5.75.

[Handwritten signature]
ש ו פ ט

[Handwritten signature]
מ"מ הנשיא

[Faint handwritten text at the bottom of the page]

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"צ 152/75

בפני: כבוד מ"מ הנשיא י' זוסמן
כבוד השופט א' ויהקון
כבוד השופט מ' עציוני

העותרים:

1. עיסאם פכר אדין
2. בדריה עבד אלחק
3. בדיה עבד אלחאק
4. סיהאם פריתיך
5. סדיקה בגדאדי
6. שריפה גאנס
7. רוקיה דחדול
8. עבד אלקרם אלחיאט
9. ד"ר סמירה אבו ליל
10. חמידה פראה
11. בהיה אבו גרביה
12. אולגה תומא
13. עאישה סלפית
14. מחפודה רשמאוי
15. ויוליס רשמאוי
16. ודיעה מטד
17. ודחה סעדה
18. ח'דיג'ה עבאד
19. עשאף עבד אלמג'יד המדאן
20. פהימה אלערורי
21. יעקוב חרב
22. נופוז בעיראח
23. עבאט מחמוד אלעאלם
24. פאטמה עיסא דאגר
25. מוחמד אלטאויל
26. חאמזה ברגותי
27. אמין עלי זהראן
28. מאגיד ברגוטי

נגד

המשיבים: 1. שר הבטחון
2. שר המשטרה

בקשה למתן צו-על-תנאי

בשם העותרים: עו"ד גב' פ. לנגר

1 3

עשרים ושמונה העותרים פנו לבית משפט זה וביקשו להוציא צו-על-תנאי המופנה אל המשיבים להראות טעם מדוע לא יימנעו מלגרש את קרוביהם של העותרים, שהם תושבי השטחים המוחזקים, ממקום מושבם.

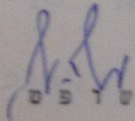
העתירה האמורה הובאה לפני בית משפט זה ביום 20 באפריל 1975 בשעה 14.30, וכבוד השופט ח' כהן, שלפניו התייצבה פרקליטה העותרים, הוציא אותה שעה צו ביניים, האוסר על המשיבים לגרש את העותרים עד שיהיה סיפק בידי בית משפט זה לדון בעתירה.

עצם העובדה שפרקליטה באה לבית משפט זה אחרי שעות העבודה הרגילות, בשעה 14.30, מעידה על כך שהענין נראה בעיני העותרים דחוף עד כדי להצדיק התערבותו המיידית של בית משפט זה. כאמור הצו הזמני ניתן והדיון בעתירה נקבע להיום. אולם, לאחר שנצטיידה בצו זמני, לא ראתה פרקליטה העותרים מחובתה עוד להביא דברה בפני המשיבים, שמא אלה אינם מתכוונים כלל לגרש את קרובי העותרים ואין צורך בהתערבות בית משפט זה.

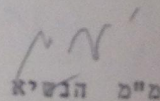
לא הצלנו מפי הפרקליטה הסבר לכך מדוע לא קיימה חובתה לפנות תחילה אל הרשות המנהלית בטרם תבוא לבית משפט זה ותתלונן על מעשיה או מהדלה של זו, שכן לפחות אחרי מתן הצו הזמני היתה לה שעה כושר לעשות כן מבלי שתהיה נשקפת סכנה שהמשיבים יוציאו סכנה הגרוש מן הכוח אל הפועל.

לפנים משורת הדין וממאח חשיבות הענין, אנו דוחים את המועד לדיון בעתירה למועד אחר, כעבור חמישה-עשר יום, כדי לאפשר לעותרת לפנות אל המשיבים. מן הראוי להטעים, שטענת הפרקליטה שלא ידעה אל מי לפנות איננה טענה של ממש. היא ידעה להמציא את הצו הזמני מיד לרשות הנוגעת בדבר, ולאותה רשות אף יכלה לפנות לשם בירור הענין גופו אילו רצתה בכך.

ניתן היום, 12.5.75.

שופט

שופט

מ"מ הנשיא

כבית המשפט העליון בשכתור כבית משפט גבוה לצדק

כג"צ 152/75

כפני : כבוד השופט ח' כהן

העותרים : 1. עיסאם סכר ארין
+ 27 אחרים

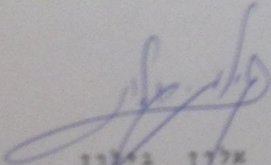
נגד

המשיבים : 1. שר הכטחון
2. שר המשטרה

צו - כינויים

על יסוד עחירה זו שהובאה היום לפני בית משפט זה מצורת
כיה המשפט כי יצא מלפניו צו-כינויים המכוון אל המשיבים והמורדת
להם שלא לגרש את העותרים מן הארץ עד אשר יתא סיפק בידי בית
המשפט לרון כעחירה למתן הצו-על-תנאי.

ניתן היום, ט' אייר תשל"ה (20.4.1975).

אלדן גילון
מוכר ראשי